F - Varustandarder

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

För några livsmedel finns särskilda bestämmelser i så kallade varustandarder. De är enskilda EU-direktiv som har införlivats i nationell lagstiftning och som liknar handelsnormer, se lagstiftningsområde E.

Varustandarderna kan exempelvis innehålla krav på egenskaper hos själva livsmedlet eller på produktionen av livsmedlet. Livsmedlen har ofta ett högt värde eller omfattas av handel på exempelvis råvarubörsen, som honung och olivolja.

F01 - EU-gemensamma varustandarder

Här finns de så kallade ”frukostdirektiven”, som berör livsmedel vi ofta hittar på frukostbordet, exempelvis kaffe, kakao och honung. En annan varustandard är direktiv (EU) 2015/2203 om kasein/kaseinater som införlivats i nationell rätt genom LIVSFS 2016:13.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2000:22) om kaffeextrakt och cikoriaextrakt

Här finns beteckningar, definitioner och krav på egenskaper för kaffeextrakt och cikoriaextrakt, samt regler för märkning med uttrycket ”koffeinfri”.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2025:3) om honung

Här finns bestämmelser om hur honung definieras, kriterier för honungens sammansättning, samt hur märkningen ska vara utformad. Föreskrifterna tillämpas från 14 juni 2026. Honung producerad före den 14 juni 2026 ska uppfylla kraven i LIVSFS 2003:10 och får säljas tills lagren är slut.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:11) om socker

Här finns bestämmelser om definitioner för olika typer av socker, exempelvis vitt socker, sockerlösning, invertsockerlösning, invertsockersirap, glukossirap, druvsocker och fruktos, samt hur produkterna ska märkas.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:13) om kakao- och chokladvaror

Här finns definitioner för bland annat kakaosmör, kakaopulver, chokladpulver, drickchoklad, mörk och ljus choklad, mjölkchoklad, vit choklad och chokladpraliner. Här regleras även vilka fetter som får ingå i olika typer av choklad utöver kakaosmör, samt hur produkterna ska märkas.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2025:5) om kondenserad mjölk och mjölkpulver

Här definieras olika former av hållbarhetsbehandlad mjölk och mjölkpulver. Här regleras vilka råvaror som får användas för proteinjustering, samt hur produkterna ska märkas. Föreskrifterna tillämpas från 14 juni 2026. Produkter producerade före den 14 juni 2026 ska uppfylla kraven i LIVSFS 2003:16 och får säljas tills lagren är slut.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2025:6) om sylt, gelé och marmelad

Här definieras vad som är sylt, marmelad, extra sylt, extra marmelad, gelé, extra gelé, citrusmarmelader och sötad kastanjepuré. Här finns definitioner på frukt, fruktkött, fruktpuré etcetera. Här finns även listat vilka ingredienser som får tillsättas och vilka sockerformer som får användas, samt hur produkterna ska märkas. Föreskrifterna tillämpas från 14 juni 2026. Produkter producerade före den 14 juni 2026 ska uppfylla kraven i LIVSFS 2003:17 och får säljas tills lagren är slut.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2025:4) om fruktjuice och fruktnektar

Här definieras olika benämningar för juice exempelvis fruktjuice, fruktjuice från koncentrat, koncentrerad fruktjuice och fruktnektar. Här listas tillåtna ingredienser och bearbetningsmetoder, definieras råvaror, samt regleras hur produkterna ska märkas. Föreskrifterna tillämpas från 14 juni 2026. Fruktjuice och fruktnektar producerade före den 14 juni 2026 ska uppfylla kraven i LIVSFS 2003:18 och får säljas tills lagren är slut.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2016:13) om kaseiner och kaseinater avsedda som livsmedel

Här definieras kaseiner och kaseinater, finns krav för användande och märkningskrav.

F02 - Utvinning och saluförande av naturligt mineralvatten och källvatten

Det finns definitioner på naturligt mineralvatten och källvatten, krav på hur utvinning, behandling och märkning ska utföras, samt krav på kvalitet och undersökningar. Se LIVSFS 2003:45.

Naturligt mineralvatten ska vara godkänt av Livsmedelsverket, se även lagstiftningsområde A - Administrativa krav.

Källvatten omfattas även av dricksvattenföreskrifterna. Kontroll enligt dricksvattenföreskrifterna rapporteras på dricksvattenpunkterna.

N - Dricksvattenanläggningar - Kontrollwiki (livsmedelsverket.se)

F03 - Nationella varustandarder

De nationella varustandarderna är inte baserade på EU-direktiv och gäller bara produkter som tillverkas i Sverige.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:39) om mjölk och ost

Här definieras fermenterade mjölkprodukter, ost, mesost/messmör, margarinost och smältost. Här finns vissa krav på märkning av bland annat fetthalter.

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2024:2) om snus, snusliknande produkter och tuggtobak

Här finns regler för snus, snusliknande produkter och tuggtobak som är avsedda att saluföras i Sverige. Här listas vad som får tillsättas i produkterna och vilka främmande ämnen de inte får innehålla. Här finns också generella regler om hygien och krav på HACCP-baserade förfaranden som krävs vid tillverkning av snus, snusliknande produkter och tuggtobak.

Snus, snusliknande produkter och tuggtobak - Kontrollwiki (livsmedelsverket.se)

- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:11) om cider

Här finns regler om cider, vad som får kallas cider och vad som får tillsättas i cider. Att cider bara får betecknas äppelcider eller päroncider och vad som gäller för att få använda dessa beteckningar regleras i 4-5 §§.

Kraven gäller bara för cider som produceras och säljs i Sverige.

Senast uppdaterad 26 juni 2026 Ansvarig grupp ROR_LLK